UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE

ANALIZA POSLOVANJA PODJETJA AAS AVTOSERVIS SLODNJAK

Ljubljana, 25 september 2018

NUŠA SLODNJAK

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Nuša Slodnjak, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Analiza poslovanja podjetja AAS Avtoservis Slodnjak, pripravljenega v sodelovanju s svetovalko prof. dr. Mojco Marc

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;

2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;

3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;

4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;

5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;

6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;

7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;

8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;

9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;

10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____ Podpis študentke:_____

KAZALO

UVOD ... 1
1 PREDSTAVITEV PODJETJA ... 2
1.1 Splošni podatki ... 2
1.2 Poslovni proces ... 2
1.3 Konkurenčna analiza ... 3
2 ANALIZA BILANCE STANJA ... 4
2.1 Struktura aktive ... 4
2.1.1 Analiza dolgoročnih sredstev ... 5
2.1.2 Analiza kratkoročnih sredstev ... 5
2.2 Struktura pasive ... 6
2.2.1 Analiza kapitala ... 6
2.2.2 Analiza obveznosti do virov ... 7
3 ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ... 8
3.1 Struktura prihodkov ... 9
3.2 Struktura stroškov ... 9
3.3 Struktura odhodkov ... 10
3.4 Struktura izkaza poslovnega izida ... 10
4 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA ... 11
4.1 Produktivnost ... 11
4.2 Ekonomičnost ... 12
4.3 Dobičkonosnost ... 13
4.4 Obračanje celotnih in obratnih sredstev ... 15
4.4.1 Obračanje celotnih sredstev ... 15
4.4.2 Obračanje obratnih sredstev ... 15
4.5 Plačilna sposobnost ... 16
4.5.1 Likvidnost ... 17
4.5.2 Solventnost ... 18
5 ANALIZA POSLOVNIH FUNKCIJ ... 19
5.1 Analiza nabave ... 19
5.2 Analiza prodaje ... 20

SKLEP 21
LITERATURA IN VIRI 22
PRILOGE

KAZALO TABEL

Tabela 1: Obseg in struktura sredstev v podjetju AAS Avtoservis Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 4
Tabela 2: Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev v podjetju AAS Avtoservis Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 6
Tabela 3: Stopnja kapitalizacije v podjetju AAS Slodnjak, s. p., AAS v letih 2016 in 2017 7
Tabela 4: Stopnja zadolženosti v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 8
Tabela 5: Obseg in struktura prihodkov, stroškov in odhodkov v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 8
Tabela 6: Poslovni izid podjetja AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 10
Tabela 7: Realna produktivnost podjetja AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 11
Tabela 8: Ekonomičnost v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 12
Tabela 9: Dobičkonosnost sredstev in kapitala podjetja AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 13
Tabela 10: Obračanje celotnih sredstev v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 15
Tabela 11: Obračanje obratnih sredstev v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 16
Tabela 12: Kratkoroni koeficient v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 17
Tabela 13: Hitri koeficient likvidnosti podjetja AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 18
Tabela 14: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017 18

KAZALO PRILOG

PRILOGA 1: Dobavitelji podjetja AAS Slodnjak 1
PRILOGA 2: Prodaja zavarovalniškim subjektom 2
PRILOGA 3: Bilanca stanja podjetja AAS Slodnjak 3
PRILOGA 4: Izkaz poslovnega izida podjetja AAS Slodnjak 4

UVOD

Gospodarnost je namen vsakega človeka že od nekdaj in je kljub nenehnemu spreminjanju ohranila svojo bistvenost. Potrebe vsakega človeka se venomer povečujejo in spreminjajo, dobrin, s katerimi zadovoljujemo potrebe, pa je vedno manj, zato se srečujemo s procesom gospodarjenja, da z minimalnimi dobrinami zadovoljimo kar se da največ potreb. Proces gospodarjenja se odvija tako pri posamezniku kot tudi v družbah oziroma organizacijah. V podjetjih venomer prihaja do vprašanja, kako izboljšati poslovanje, saj jih k temu vodi večja konkurenca, pa tudi želja po večji učinkovitosti. Izboljševanje poslovanja je predmet znanstvenih disciplin, med katere sodijo računovodstvo, poslovodenje, analiza, kontroling, prenova procesa in analiza poslovanja. Cilj analize je spoznavanje in odkrivanje poslovanja, vendar je ta cilj vedno večstranski in skrbno določen. Poslanstvo analiziranja poslovanja se nanaša na ekonomski vidik, saj nam analiziranje pomaga izboljšati ekonomsko uspešnost, vendar se zraven tega nanaša še na druge vidike, kot sta na primer organizacijski vidik in vidik vodenja podjetja. Namen analize poslovanja je torej odvisen od interesov posameznika, zato iz vsega tega pridemo do spoznanja, da ima analiza poslovanja uporabniški ter tudi ekonomski in organizacijski vidik (Pučko, 2004).

Predmet moje zaključne strokovne naloge je analiziranje poslovanja podjetja AAS Slodnjak v letih 2016 in 2017. V podjetju pomagam tudi sama, zato v analizo poleg vseh javno dostopnih podatkov vključim tudi interne podatke o poslovanju ter z njimi ugotavljam uspešnost poslovanja, več o tem pa v nadaljevanju. Cilj moje zaključne naloge je ugotoviti, kako uspešno je naše podjetje v primerjavi s konkurenco, ki nas obdaja. Namen naloge je na podlagi pridobljenih podatkov izboljšati poslovanje podjetja. Na podlagi vseh izračunanih koeficientov, kazalnikov in indeksov dobljene rezultate primerjam z dvema največjima konkurentoma in s celotno panogo.

V zaključni strokovni nalogi uporabim teoretično metodo dela oziroma deskripcijo, s pomočjo katere teoretično opredelim obravnavano tematiko. Zraven te uporabim še metodo analize, kjer najprej pridobim vse zahtevane podatke za obravnavane teme, nato pa izračunam potrebne koeficiente in kazalnike, ki so ključni za analizo poslovanja. Naloga je sestavljena iz petih poglavij. V prvem poglavju pozornost namenim predstavitvi podjetja in poslovnega procesa ter opredeljevanju in odkrivanju konkurence. V drugem poglavju analiziram bilanco stanja ter podrobneje opredelim strukturo in obseg aktive ter pasive. Tretje poglavje se nanaša na analizo izkaza poslovnega izida, kjer podrobneje predelam prihodke, stroške, odhodke in na koncu še strukturo poslovnega izida. Četrto oziroma glavno poglavje je namenjeno ugotavljanju uspešnosti poslovanja, ključni elementi tega poglavja so produktivnost, ekonomičnost, dobičkonosnost, obračanje sredstev in plačilna sposobnost. V petem poglavju pa analiziram nabavo in prodajo podjetja. V zaključni točki sklepa navedem pomembne ugotovitve zaključne strokovne naloge.

1 PREDSTAVITEV PODJETJA

1.1 Splošni podatki

Podjetje AAS Slodnjak je družinsko podjetje, ki je to leto obeležilo dvajseto obletnico svojega delovanja. Direktor podjetja Miroslav Slodnjak svoje poslovanje opredeljuje kot temelj kakovostnih storitev ter visoko prilagodljivost posamezni stranki. Cilj visoke prilagodljivosti je strankam zelo pomemben, saj današnje življenje temelji na napornem urniku in pomanjkanju časa. Največje poslanstvo podjetja in tudi zaposlenih, ki delajo v podjetju, je zadovoljna stranka, ki se bo ob potrebi ponovnega servisa vračala nazaj. Zadovoljstvo strank pove, da je storitev bila opravljena kakovostno (Avtoservis Slodnjak, 2018).

Osnovno znanje in izkušnje je direktor podjetja pridobil skozi svoje izobraževanje ter vajeniško delo, ki mu je omogočilo, da razvija svoje sposobnosti. Izobraževanje o podjetništvu pa ni bilo nikoli vključeno v njegov izobraževalni spekter, znanje o slednjem je pridobival počasi – po odprtju podjetja. Po končani srednji šoli je podjetnik svoje delo nadaljeval pri takrat zelo uspešnem avtoličarju na ptujskem območju, leta 1998 pa je ustanovil svoje lastno podjetje (Avtoservis Slodnjak, 2018).

Direktor podjetja je prvotno samostojno opravljal dejavnost avtoličarstva, vendar je kmalu zaradi povečanega obsega dela uvedel še avtokleparstvo ter tudi številne druge storitve. Pomembna prelomnica podjetja je bilo leto 2007, saj se je podjetje takrat iz dveh manjših delavnic razširilo na približno 500 kvadratnih metrov pokritih delovnih površin. Odprla se je tudi sodobno opremljena sprejemna pisarna, zraven tega delovni prostori ponujajo tudi dve ličarski mešalnici barv, kleparsko delavnico, ličarsko delavnico, komoro za ličenje vozila, prostor z avto dvigalom in večji prostor za sprejem vozil. Sedaj sta v podjetju zraven direktorja zaposlena še dva delavca, ki opravljata servisno delo, pisarniško delo pa opravljata dva družinska člana kot pomoč k dejavnosti (Avtoservis Slodnjak, 2018).

1.2 Poslovni proces

Podjetje se ukvarja s karoserijskimi popravili osebnih, tovornih in kmetijskih vozil, zamenjavo vseh avtomobilskih delov in varjenjem plastičnih avtomobilskih delov. Ličarska dejavnost zajema elektronsko mešanje barv in pripravo vozila z brušenjem, kitanjem ter končnim ličenjem v zato namenjeni ličarski komori. Zraven ličarske in kleparske dejavnosti se podjetje ukvarja tudi s polnjenjem in servisiranjem klimatskih naprav, ravnanjem po toči, menjavo avtomobilskih stekel, poliranjem vozil itd. (Avtoservis Slodnjak, 2018).

Podjetje AAS Slodnjak je tudi pogodbeni in pooblaščeni servis večine slovenskih zavarovalnic. Na sedežu podjetja se opravljajo cenitve vozil za zavarovalnice Sava, Adriatic Slovenica, Generali ter Ergo, kot pogodbeni servis pa za zavarovalnici Triglav in Grawe. Temelj poslovanja z zavarovalnicami je sistem Eurotax glass, ki vsebuje natančno opredelitev trajanja popravila za vse dele vozil. Prek sistema Eurotax se izvajajo tudi cenitve

po sistemu Quick Check. V podjetju največji del poslovanja poteka prek zavarovalnic, le majhen del pa je »samoplačniških« storitev.

Poslovni proces podjetja se začne s sprejemom stranke, kjer stranka seznani z nastalim problemom oziroma škodo, ki jo ima na svojem vozilu ter opredeli svojo zavarovalnico, če gre za popravilo prek zavarovalnice. Nato sledita ogled in fotografiranje vozila. Fotografiranje vozila za zavarovalnice mora biti usklajeno z vsemi standardi in navodili, ki jih zahteva posamezna zavarovalnica. V primeru, da stranka želi svoje vozilo popraviti brez posredovanja zavarovalnice, se stranki pripravi ponudba, ki temelji na Eurotax kalkulaciji, ter se dogovori za termin popravila, ki ustreza stranki. V primeru reševanja primera prek zavarovalnice se izpolnijo ustrezni zahtevki, ki se nato zraven fotografij poškodovanega vozila posredujejo zavarovalnici. Po opravljenem sprejemu stranke sledita naročanje potrebnega materiala in vnaprejšnja priprava delov, ko vozilo prispe na servis, pa sledi konkretna obdelava škode. Po opravljenem servisu stranka v primeru poslovanja prek zavarovalnice nima več nobenih obveznosti do servisa, saj podpiše izjavo o nakazilu stroškov zavarovalnice neposredno na račun podjetja AAS. Po opravljeni storitvi podjetje izda račun ter ga s celotno papirnato dokumentacijo pošlje zavarovalnici, v primeru poslovanja brez zavarovalnice pa osebno stranki.

1.3 Konkurenčna analiza

Poslovanje podjetja je zelo odvisno tudi od moči in potez konkurentov. Ker so podjetja v večini panog med seboj zelo odvisna in poteza enega konkurenta običajno povzroči reakcijo drugih podjetij, je treba konkurenco posebej podrobno analizirati (Analiza konkurence, 2018).

Pri pregledu glavnih konkurentov podjetja AAS uporabim osnovno konkurenčno analizo, kjer analiziram spletne strani vseh potencialnih konkurentov, prav tako analiziram njihovo ponudbo, ceno storitev ter prednosti in slabosti. Ker sem tudi sama del podjetja AAS, v to analizo vključim tudi mnenja strank, ki so predhodno že bile stranke konkurenčnih podjetij (Mladi podjetnik, 2014). Prav tako konkurenčno analizo omejim samo na konkurente v območju 40 km oziroma na ptujsko območje. Glavni konkurenti podjetja AAS so Avtoservis Turnšek, Kaass avto Ptuj, Dominko Ptuj, Avtoservis Kampl, Avtoservis Pero ter Tuning Ptuj. Za obravnavo konkurenčne analize uporabim konkurenta avtoservis Turnšek (v nadaljevanju Turnšek) ter avtoservis Kampl (v nadaljevanju Kampl). Oba konkurenta ponujata podobne storitve, kot jih ponuja podjetje AAS. Ključne prednosti, ki bi jih lahko v primerjavi s konkurenco opredelili za opazovano podjetje, so večji delovni prostori, nižje cene za podobne storitve in hitrejši sprejem vozila na servis. Velika prednost podjetja AAS je tudi popravilo tovornih vozil, avtobusov in možnost ličarske obdelave industrijskih konstrukcijskih delov. Prav tako je velika prednost podjetja AAS, da je na območju vzhodno od Ptuja do ormoškega področja to edini avtoservis, ki nudi vse storitve na enem mestu. Ključna slabost podjetja AAS v primerjavi z obema konkurentoma je oddaljenost od središča

mesta Ptuj, saj se oba konkurenta nahajata v neposredni bližini središča. Slednje vodi tudi do manjšega poznavanja podjetja AAS.

2 ANALIZA BILANCE STANJA

Temeljna računovodska izkaza, ki ju morajo sestaviti ter opredeliti vsa slovenska podjetja, sta bilanca stanja in izkaz poslovnega izida. Bilanca stanja je skupek vseh sredstev ter obveznosti do virov v nekem proučevanem obdobju (Turk, Melavc & Korošec, 2004, str. 135). Iz tega lahko sklepamo, da je bilanca stanja najboljši prikaz premoženjskega in finančnega položaja v določenem obdobju, prav tako pa jo opredeljujemo tudi kot statičen računovodski prikaz, kar pomeni, da je točno navedeno, na kateri dan se bilanca stanja nanaša. V nadaljevanju bomo podrobneje opredelili sredstva podjetja AAS Slodnjak, ki jih bomo razdelili na dolgoročna, ki se obračajo v obdobju, ki je daljše od enega leta, ter kratkoročna sredstva, ki se obračajo v obdobju, krajšem od enega leta. Sredstva v bilanci stanja nastopajo kot aktiva, medtem ko pasivo predstavljajo obveznosti do virov, ki nam povedo, na kakšen način podjetje financira svoje poslovanje (Igličar, Hočevar & Zaman Groff, 2013, str. 43). Enakost med aktivo in pasivo predstavlja temeljno finančno ravnovesje.

2.1 Struktura aktive

Aktiva je sestavljena iz dolgoročnih in kratkoročnih sredstev, ki predstavljajo vire podjetja. Sredstva so gospodarski dejavniki, s katerimi razpolaga podjetje ter od njih pričakuje različne koristi. Slednje je ključen element opredelitve sredstev. Drugi element opredelitve sredstev je svobodno upravljanje z njimi, kot tretji element pa je pomembno to, da sredstvom lahko določimo ceno oziroma vrednost. Sredstva se venomer tudi preoblikujejo iz ene oblike v drugo ter se spreminjajo skladno s tokom poslovanja v stvari, pravice ali denar (Igličar in drugi, 2013, str. 114).

Tabela 1: Obseg in struktura sredstev v podjetju AAS Avtoservis Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

	2016	**%**	**2017**	**%**	**Indeks vrednosti 2017/2016**
Dolgoročna sredstva	50.609,00 €	39,03	49.545,00 €	39,49	97,90
Opredmetena osnovna sredstva	50.609,00 €	100	49.545,00 €	100	97,90
Kratkoročna sredstva	79.058,00 €	60,97	75.914,00 €	60,51	96,02
Zaloge	- €	0,00	2.898,00 €	3,82	-
KR poslovne terjatve	69.909,00 €	88,43	61.279,00 €	80,72	87,66
Denarna sredstva	9.149,00 €	11,57	11.737,00 €	15,46	128,29
Skupaj sredstva	129.667,00 €	100	125.459,00 €	100	96,75

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016a); AAS Avtoservis Slodnjak (2017a); lastno delo.

Iz tabele 1 je razvidno, da so sredstva v letu 2018 znašala 129.667 €, v naslednjem letu pa so se zmanjšala za 3,25 % in so znašala 125.459 €. V podjetju AAS prevladujejo kratkoročna

sredstva, ki so obe leti predstavljala dobrih 60 % vseh sredstev, medtem ko so dolgoročna sredstva predstavljala slabih 40 % vseh sredstev. Tudi pri obeh konkurentih prevladujejo kratkoročna sredstva. Avtoservis Turnšek je imel v letu 2016 44.139 € kratkoročnih sredstev, kar predstavlja 86,75 % vseh sredstev, leto kasneje pa so se celotna sredstva zmanjšala za 13,42 % in so znašala 38.216 €. Tudi konkurent Kampl je imel enako sestavo sredstev, vendar so se njihova sredstva z leta 2016 na leto 2017 zelo povečala, z 18.746 € na 37.239 €, kar pomeni povečanje za 98,65 %.

2.1.1 Analiza dolgoročnih sredstev

»Z dolgoročnimi sredstvi razumemo stvari in pravice, ki zaradi sodelovanja v poslovnem procesu postopno prenašajo svojo vrednost na poslovne učinke in se v svojo prvotno pojavno obliko praviloma vračajo v obdobju, daljšem od enega leta« (Igličar in drugi, 2013, str. 116). Dolgoročna sredstva so sestavljena iz opredmetenih sredstev (sestavljajo jih zemljišča, zgradbe, oprema in biološka sredstva), neopredmetenih sredstev (sestavljajo jih stroški razvijanja, naložbe v pravice, koncesije, patenti in blagovne znamke), naložbenih nepremičnin, dolgoročnih finančnih naložb, poslovnih terjatev in odloženih terjatev za davek (Igličar in drugi, 2013, str. 119).

Tabela 1 prikazuje, da so dolgoročna sredstva v letu 2016 znašala 50.609 €, leto kasneje pa so se zmanjšala za 2,1 % in so znašala 49.545 €. Vsa dolgoročna sredstva predstavljajo opredmetena osnovna sredstva. Tudi konkurenta Avtoservis Turnšek in Avtoservis Kampl imata podobno sestavo dolgoročnih sredstev (samo opredmetena osnovna sredstva), ki so se prav tako zmanjšala, in sicer prvemu za 22,22 %, drugemu pa za 62,99 %. Če podjetje AAS primerjamo s panogo, ugotovimo, da v panogi prav tako prevladujejo opredmetena osnovna sredstva, ki so leta 2016 predstavljala 96,62 % vseh dolgoročnih sredstev, leta 2017 pa se je njihov delež zmanjšal na 96,23 % in so znašala 82.637.339 €. Skupna sredstva panoge so leta 2016 znašala 105.882.742 €, leto kasneje pa 108.267.790 €, kar pomeni, da so se povečala za 2,25 %.

2.1.2 Analiza kratkoročnih sredstev

Kratkoročna sredstva se praviloma obračajo v obdobju, ki je krajše od enega leta, med njih pa uvrščamo zaloge, kratkoročne finančne naložbe, kratkoročne poslovne terjatve in denarna sredstva (Igličar in drugi, 2013, str. 135).

Kot že povedano, v podjetju AAS prevladujejo kratkoročna sredstva, katerih največji delež predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve. Kratkoročna sredstva so v letu 2016 znašala 79.058 € in so se leto kasneje zmanjšala za 2,1 % in so znašala 49.545 €. V strukturi kratkoročnih sredstev sta se zgodili dve večji spremembi, in sicer zmanjšanje kratkoročnih poslovnih terjatev za 12,34 % in povečanje denarnih sredstev za 28,29 %. Obe spremembi sta za podjetje pozitivni. Tudi pri obeh konkurentih največji delež kratkoročnih sredstev predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve. Kratkoročna sredstva so pri konkurentu Turnšku v letu 2016 znašala 44.139 €, leto kasneje pa so se znižala na 38.216 €. Pri

konkurentu Kamplu pa so kratkoročna sredstva v letu 2016 znašala 16.996 €, leta 2017 pa so se dvignila na 36.243 €, kar za konkurenčno podjetje predstavlja zelo veliko povečanje. V panogi so skupna kratkoročna sredstva v letu 2016 znašala 57.945.431 €, leta 2017 pa so se povečala za 5,55 %. V primerjavi podjetja AAS s panogo ugotovimo, da se panogi kratkoročna sredstva povečujejo, medtem ko so se v podjetju AAS zmanjšala, kar je za podjetje neugodno. Zelo zanimivo pa je dejstvo, da so pri opazovanem podjetju ter pri obeh opazovanih konkurentih vrednosti zalog v primerjavi s celotno vrednostjo kratkoročnih sredstev zelo nizke, kar pomeni, da podjetja ne držijo velikih zalog. V podjetju AAS v letu 2016 ni bilo zalog, leto kasneje so nastale v vrednosti 2.898 €, vendar so kljub povečanju predstavljale samo 3,82 % vseh kratkoročnih sredstev.

2.2 Struktura pasive

Pasivo opredeljujemo kot obveznosti do virov sredstev, ki nam povedo, na kakšen način se podjetje financira. Obveznosti do virov sredstev bomo razdelili na kapital in dolgove. Kapital podjetja opredeljujemo kot trajen vir financiranja, ki načeloma ne zapade v plačilo, razen v primeru, če družba preneha s svojim delovanjem, ali po izjemnem sklepu. V bilanci stanja je kapital najpomembnejša postavka, saj predstavlja razliko med sredstvi in dolgovi, ki jih podjetje dolguje. Drugo postavko pasive pa predstavljajo dolgovi oz. dolžniško financiranje podjetja, ki jih delimo na kratkoročne ter dolgoročne ter na finančne in poslovne (Igličar in drugi, 2013, str. 160–171).

Tabela 2: Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev v podjetju AAS Avtoservis Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

	2016	**%**	**2017**	**%**	**Indeks vrednosti 2013/2014**
Kapital	62.932 €	48,53	77.107 €	61,46	122,52
Dolgoročne obveznosti	8.870 €	6,84	4.201 €	3,35	47,36
Kratkoročne obveznosti	57.865 €	44,63	44.150 €	35,19	76,30
Skupaj obveznosti do virov	129.667 €	100	125.458 €	100	96,75

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016a); AAS Avtoservis Slodnjak (2017a); lastno delo.

Iz tabele 2 so opredeljene obveznosti do virov sredstev v podjetju AAS Slodnjak, ki so v letu 2016 znašale 129.667 €, leto kasneje pa so se zmanjšale za 3,25 % in so znašale 125.458 €. Pri obeh konkurentih so obveznosti do virov nekoliko manjše, in sicer pri Turnšku v letu 2016 znašajo 51.148 €, leto kasneje pa 43.257 €. Pri Kamplu pa so se obveznosti z leta 2016 na leto 2017 povečale za 98,66 % in so v letu 2017 znašale 37.240 €.

2.2.1 Analiza kapitala

V podjetju AAS predstavlja kapital skoraj polovični delež obveznosti do virov. V letu 2016 je kapital znašal 62.932 €, leto kasneje pa se je povečal za 22 % in je znašal 77.107 €. Pri obeh konkurentih je obseg obveznosti do virov sredstev nekoliko drugačen, saj največji delež predstavljajo kratkoročne obveznosti, delež kapitala pa je relativno zelo nizek. Obseg

kapitala v panogi je podobno naravnan kot v podjetju AAS, saj prevladuje kapital v deležu dobrih 73 % v obeh letih. Pri analiziranju kapitala se podrobneje osredotočim tudi na stopnjo kapitalizacije, ki nam pove, kolikšen delež sredstev je financiran s kapitalom. Večja kot je stopnja kapitalizacije, večja je finančna varnost podjetja, vendar previsoka vrednost ni dobra, ker so kapital ter tudi vsa ostala lastna sredstva dražji viri. Za izračun stopnje kapitalizacije uporabim postavko kapitala in celotnih sredstev.

Tabela 3: Stopnja kapitalizacije v podjetju AAS Slodnjak, s. p., AAS v letih 2016 in 2017

		2016	**2017**	**Indeks vrednosti 2016/2017**
A	Kapital	62.932 €	77.107	122,5
B	Sredstva	129.667 €	125.459	96,8
C = A/B	**Stopnja kapitalizacije**	**49 %**	**61 %**	**126,6**

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016a); AAS Avtoservis Slodnjak (2017a); lastno delo.

Tabela 3 na prikazuje stopnjo kapitalizacije, ki je v letu 2016 v analiziranem podjetju znašala 49 %, slednje nam pove, da je 49 % sredstev financiranih s kapitalom. V letu 2017 se je stopnja kapitalizacije dvignila na 61 %, kar pomeni, da se je povečala za 26,6 %. Stopnjo kapitalizacije primerjam tudi s stopnjo celotne panoge, ki za obe analizirani leti znaša 65 %, kar je v primerjavi z AAS Slodnjak v letu 2017 na zelo podobni ravni. Podjetje Avtoservis Turnšek je v letih 2016 in 2017 imelo negativno stopnjo kapitalizacije, saj je bil znesek kapitala negativen. V podjetju Kampl pa je stopnja kapitalizacije v letu 2016 znašala 8 %, v letu 2017 pa se je dvignila na 23 %. Za tako veliko povečanje je zaslužen dvig kapitala, ki se je dvignil s 1.422 € na 8.664 €. Stopnja kapitalizacije konkurenčnih podjetij predstavlja za podjetje AAS ugodno situacijo, saj imata oba konkurenta veliko nižjo stopnjo.

2.2.2 Analiza obveznosti do virov

Analiziranje obsega in strukture obveznosti do virov je v najvišji meri ugotavljanje, od katerih virov podjetje nabavlja ter kakšno ima sestavo obveznosti do virov (Pučko, 2004, str. 128). V podjetju AAS obveznosti do virov sredstev predstavljajo dobro polovico skupnih obveznosti do virov. Dolgoročne in kratkoročne obveznosti so se v opazovanem obdobju zmanjšale za 18.384 €, to pomeni za 27,55 %. V obeh opazovanih konkurenčnih podjetjih, prav tako pa tudi v panogi pa so se obveznosti povečale, kar za njih predstavlja neugodno situacijo.

Pri analizi obveznosti do virov opredelim tudi stopnjo zadolženosti, ki pove, kolikšen delež sredstev je financiran z dolgom. Večji kot je rezultat, bolj je učinkovita finančna politika podjetja, vendar previsok delež lahko vpliva na morebiten bankrot podjetja.

Tabela 4: Stopnja zadolženosti v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

		2016	2017	Indeks vrednosti 2016/2017
A	KR finančne in poslovne obveznosti	57.865 €	44.150 €	76,3
B	DR finančne in poslovne obveznosti	8.870 €	4.201 €	47,4
C = A + B	Dolg	66.735 €	48.351 €	72,5
D	Sredstva	129.667 €	125.459 €	96,8
E = C/D	**Stopnja zadolženosti**	**51 %**	**39 %**	**74,9**

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016a); AAS Avtoservis Slodnjak (2017a); lastno delo

V podjetju AAS Slodnjak stopnja zadolženosti, ki je prikazana v tabeli 4, v letu 2016 znaša 51 %, kar pomeni, da podjetje z 51 % sredstev financira z dolgom. Leto kasneje se je stopnja zadolženosti zmanjšala na 39 %, kar je za podjetje ugodneje. Podjetje AAS ima v primerjavi s konkurentoma ugodnejšo stopnjo zadolženosti, saj njuna stopnja znaša krepko čez 70 %. Stopnja zadolženosti panoge pa znaša podobno kot pri podjetju AAS, saj je v letu 2017 znašala 34 %.

3 ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

V tem poglavju najprej analiziram strukturo in obseg prihodkov, stroškov ter odhodkov, nato pa podrobneje analiziram še izkaz poslovnega izida. Gre za računovodski izkaz, ki prikazuje poslovnoizidne tokove, ki so bili ustvarjeni v določenem obdobju, ter ustvarjen poslovni izid (Igličar in drugi, 2013, str. 307). Tabela 5 prikazuje celotne prihodke, stroške in odhodke, ki jih analiziramo v naslednjih poglavjih.

Tabela 5: Obseg in struktura prihodkov, stroškov in odhodkov v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

	2016	%	2017	%	Indeks vrednosti 2016/2017
Skupaj prihodki	**225.954 €**	**100**	**246.040 €**	**100**	**108,89**
Poslovni prihodki	225.205 €	99,67	244.245 €	99,27	108,45
Finančni prihodki	206 €	0,09	– €	0,00	0,00
Drugi prihodki	543 €	0,24	1.795 €	0,73	330,57
Skupaj poslovni odhodki	**200.112 €**	**100**	**221.522 €**	**100**	**110,70**
Stroški blaga, materiala in storitev	143.301 €	71,61	157.408 €	71,06	109,84
Stroški dela	39.103 €	19,54	44.145 €	19,93	112,89

Odpisi vrednosti	8.606 €	4,30	9.541 €	4,31	110,86
Drugi poslovni odhodki	9.102 €	4,55	10.428 €	4,71	114,57
Skupaj odhodki	**200.947 €**	**100**	**222.269 €**	**100**	**110,61**
Poslovni odhodki	200.112 €	99,58	221.521 €	99,66	110,70
Finančni odhodki	835 €	0,42	369 €	0,17	44,19
Drugi odhodki	– €	0,00	379 €	0,17	

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016b); AAS Avtoservis Slodnjak (2017b); lastno delo.

3.1 Struktura prihodkov

Prihodke opredeljujemo kot nasprotje odhodkov oziroma kot gospodarsko kategorijo, ki se ustvari ob izdaji zaračunane prodaje ter ne zajema davka na dodano vrednost. Prihodke delimo na poslovne, finančne in druge prihodke. Poslovne prihodke opredeljujemo kot prihodke od prodaje, pri katerih vključujemo prodajne vrednosti prodanih proizvodov, materiala, blaga ali storitev. Finančni prihodki se pojavijo ob nastanku poslovanja s finančnimi naložbami. Drugi prihodki pa predstavljajo neobičajne postavke oziroma izredne prihodke, ki prav tako povečujejo poslovni izid (Igličar in drugi, 2013, str. 185). Iz tabele 5 je razvidno, da so prihodki v podjetju AAS v letu 2016 znašali 225.954 €, leto kasneje pa so se povečali za 8,89 % in so znašali 246.040 €. Največji delež prihodkov prestavlja postavka poslovni prihodki, ki je leta 2016 znašala 225.205 €, leto kasneje pa se je povečala za 8,45 %. Sprememba se je zgodila tudi pri drugih prihodkih, ki so se z leta 2016 na leto 2017 povečali na 1.795 €, vendar to ni velika sprememba, saj sprememba v odstotnih točkah pomeni povečanje za 0,49 odstotne točke. Tudi konkurenčni podjetji Turnšek in Kampl imata podobno strukturo prihodkov, kjer največji delež predstavljajo poslovni prihodki, vendar so se skupni prihodki pri Turnšku v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 zmanjšali za 7,5 %, pri Kamplu pa so se povečali za 6,15 %.

3.2 Struktura stroškov

Stroške opredeljujemo kot cenovni izraz potroškov, kar pomeni, da se potroški povečajo oziroma pomnožijo za določeno vrednost in se spremenijo v stroške. Stroške lahko delimo na več vrst. Glede na kraj nastajanja jih delimo na proizvajalne in neproizvajalne. Glede na obseg poslovanja ločimo fiksne in variabilne oziroma spremenljive stroške. Glede na povezanost z nastankom izdelka pa jih delimo na posredne in neposredne. V računovodstvu se za razvrščanje stroškov uporablja razvrščanje po naravnih stroškovnih vrstah, kjer se razvrščajo v stroške materiala, stroške storitev, stroške amortizacije in stroške dela (Igličar in drugi, 2013, str. 179–199). V tabeli 5 sem stroške razvrstila po naravnih stroškovnih vrstah. Skupni stroški oziroma poslovni odhodki so v podjetju AAS v letu 2016 znašali 200.112 €, v letu 2017 pa so se povečali na 246.040 €, kar pomeni, da so se povečali za 8,89 %. Največji delež stroškov predstavljajo stroški blaga, materiala in storitev, ki zajemajo dobrih 71 % vseh stroškov. V letu 2017 so se v primerjavi z letom 2016 vsi stroški povečali,

sprememba je v veliki meri povezana s povečanjem prihodkov, prav tako pa tudi s povečanjem odhodkov, več o povečanju odhodkov pa v nadaljevanju.

3.3 Struktura odhodkov

Odhodki so opredeljeni kot kategorija, prek katere se zmanjšujejo gospodarske koristi podjetja v obliki zmanjšanja sredstev ali povečanja dolgov. Turk, Melavc in Korošec navajajo, da bi jih lahko obravnavali kot žrtvovane vrednosti, s katerimi dosegamo prihodke kot pridobljene vrednosti. Odhodki so zelo povezani s stroški prodanih proizvodov, blaga ali storitev, s katerimi so bili ustvarjeni prihodki, vendar jih moramo ločiti, saj odhodki predstavljajo še nekatere druge kategorije, ki niso stroški, vendar prav tako zmanjšujejo poslovni izid (Igličar in drugi, 2013, str. 204).

Odhodki, ki so prikazani v tabeli 5, so v analiziranem podjetju v letu 2016 skupno znašali 200.947 €, leto kasneje pa so se povečali na 222.269 €. Največji delež skupnih odhodkov zajemajo poslovni odhodki, ki so se glede na skupne prihodke prav tako povečali, vendar ta sprememba ne pomeni veliko, saj so se povečali samo za 0,08 odstotne točke. Enako strukturo odhodkov imata tudi oba konkurenta in panoga, kjer vsem največji delež vseh odhodkov predstavljajo poslovni odhodki.

3.4 Struktura izkaza poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida sodi med dinamične računovodske izkaze, ki prikazujejo tokove poslovanja in ustvarjeni poslovni izid, ki ga dobimo na podlagi razlike med odhodki in prihodki, slednje pomeni gospodarsko uspešnost poslovanja (Igličar in drugi, 2013, str. 307).

Tabela 6: Poslovni izid podjetja AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

	2016	%	2017	%	Indeks vrednosti 2015/2016
Poslovni prihodki	225.205 €	100	244.245 €	100,0	108,45
Poslovni odhodki	200.112 €	88,86	221.521 €	90,7	110,70
Izid iz poslovanja	**25.093 €**	**11,1**	**22.724 €**	**9,3**	**90,56**
Finančni prihodki	206 €	0,09	– €	0	–
Finančni odhodki	835 €	0,37	369 €	0,15	44,19
Izid iz financiranja	**–629 €**	**–0,28**	**–369 €**	**-0,15**	**58,66**
Izid iz rednega delovanja	**24.464 €**	**10,86**	**22.355 €**	**9,15**	**91,38**
Drugi prihodki	543 €	0,24	1.795 €	0,73	330,57
Drugi odhodki	– €	0,00	379 €	0,16	–
Izid izven rednega delovanja	**543 €**	**0,24**	**1.416 €**	**0,58**	**260,77**
Celotni poslovni izid	**25.007 €**	**11,10**	**23.771 €**	**9,73**	**95,06**

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016b); AAS Avtoservis Slodnjak (2017b); lastno delo.

V tabeli 6 je prikazan poslovni izid podjetja AAS, ki je obe obravnavani leti pozitiven. Celotni poslovni izid je v letu 2016 znašal 25.007 €, leto kasneje pa se je znižal na 23.771 €.

Poslovni prihodki in odhodki so se v obravnavanem obdobju povečali, medtem ko so se finančni odhodki zmanjšali za 55,81 %, vendar to ne predstavlja velike spremembe, saj so se zmanjšali samo za 0,22 odstotne točke. Povečali so se tudi drugi prihodki, prav tako tudi ta sprememba nima velikega pomena. Če celotni poslovni izid primerjamo z obema konkurentoma, ugotovimo, da ima podjetje Turnšek podobno strukturo, njihov celotni poslovni izid je v letu 2016 znašal 23.188 €, v letu 2017 pa se je zmanjšal za 17,57 % in je znašal 19.144 €. Konkurent Kampl pa ima v primerjavi s podjetjem AAS veliko nižji celotni poslovni izid, ki je v letu 2016 znašal 4.352 €, leto kasneje pa se je dvignil na 4.852 €. Poslovnega izida v panogi ni smiselno primerjati po znesku, lahko pa ga primerjamo po indeksu vrednosti, ki navaja, da se je celotni poslovni izid z leta 2016 na leto 2017 povečal za 23,52 %.

4 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Uspešnost presojamo z vidika načela minimax, saj podjetja stremijo k temu, da bi z danimi sredstvi ustvarila kar se da velik učinek oz. rezultat. Analiziranje poslovnega uspeha in uspešnosti pomeni nadzorovati in ocenjevati uspeh, ki ga podjetje dosega, v primerjavi s potrebnimi vlaganji ter pri tem spremljati odklone med izračunanimi vrednostmi in standardi.

4.1 Produktivnost

Produktivnost je naravna mera uspešnosti poslovanja, ki jo izračunamo z razmerjem med količino poslovnih učinkov, ki so bili proizvedeni, ter vloženim delovnim časom. Dejavniki, ki vplivajo na produktivnost, so tehnični, organizacijski, človeški, naravni in družbeni dejavniki (Kosi, Marc & Peljhan, 2007, str. 57).

Tabela 7: Realna produktivnost podjetja AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

		2016	2017	Indeks vrednosti 2016/2017
A	Celotni prihodki	225.954 €	246.040 €	108,89
B	ICŽP(povp. 2017/povp 2016)	100	101,4	101,50
C=100*A/B	Deflacionirani prihodki	225.954 €	242.643 €	107,39
D	Povprečno št. zaposlenih	2,26	2	88,50
E=C/D	**Realna produktivnost**	**99.980 €**	**121.321 €**	**121,35**

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016b); AAS Avtoservis Slodnjak (2017b); Slodnjak (2017); SURS (2016 a); SURS (2017b); lastno delo.

Tabela 7 prikazuje realno produktivnost podjetja AAS v letih 2016 in 2017. Iz tabele lahko razberemo, da je realna produktivnost v letu 2016 znašala 99.980 €, leta 2017 pa se je povečala na 121.321 €, iz tega je razvidno, da se je realna produktivnost povečala za 21,35 %. Za povečanje realne produktivnosti je razlog v povečanju celotnih prihodkov ter v povečanju deflacioniranih prihodkov. Indeks cen življenjskih potrebščin se je z leta 2016 na

leto 2017 tudi povišal. Povečanje indeksa cen življenjskih potrebščin vpliva na zmanjšanje realne produktivnosti. Konkurenčno podjetje Turnšek ima v primerjavi z obravnavanim podjetjem večjo realno produktivnost, saj so njihovi prihodki in deflacionirani prihodki veliko višji. Njihova realna produktivnost znaša v letu 2016 135.592 €, v letu 2017 pa se je povečala za 14,59 % in je znašala 155.374 €. Konkurent Kampl ima veliko nižjo realno produktivnost v primerjavi s prvim konkurentom in podjetjem AAS. Njihova realna produktivnost je leta 2016 znašala 61.853 €, leto kasneje pa se je zmanjšala za 5,6 % in je znašala 58.727 €. Pri opazovanem kazalniku uspešnosti se osredotočim tudi na realno produktivnost panoge, ki je v letu 2016 znašala 127.989 €, leto kasneje pa 125.700 €. Podjetje AAS ima v primerjavi s panogo slabše rezultate v letu 2016, v letu 2017 pa se rezultati zelo približujejo panogi.

4.2 Ekonomičnost

Ekonomičnost je pokazatelj, kako gospodarno posluje podjetje, zato ga drugače imenujemo tudi gospodarnost, ki jo opredelimo kot količino poslovnih učinkov, deljeno s stroški (1).

$$Ekonomičnost = \frac{\text{Količina poslovnih učinkov}}{\text{Stroški}} \tag{1}$$

Iz kazalnika (1) lahko razberemo, da večja količina poslovnih učinkov, ki smo jih pridobili na eno enoto stroška, vpliva na bolj učinkovito poslovanje. Stroške lahko opredelimo kot potroške prvin poslovnega procesa, zato na spremembo stroškov vplivajo potroški ali cene. Stroške je mogoče izraziti v enotah, medtem ko je s količinami poslovnih učinkov nekoliko drugače. Zgornja enačba za izračun ekonomičnosti se uporablja za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo ene vrste izdelka (Turk, 2003, str. 293). Za primer izračuna ekonomičnosti podjetja AAS Slodnjak uporabimo razmerje med prihodki in odhodki, saj se podjetje ukvarja z različnimi storitvami.

Tabela 8: Ekonomičnost v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

		2016	2017	Indeks vrednosti 2016/2017
A	Celotni prihodki	225.954 €	246.040 €	108,89
B	Celotni odhodki	200.947 €	222.269 €	110,61
C = A/B	**Ekonomičnost**	1,12	1,11	98,44
A	Poslovni prihodki	225.205 €	244.245 €	108,45
B	Poslovni odhodki	200.112 €	221.521 €	110,70
C = A/B	**Ekonomičnost iz poslovanja**	1,13	1,10	97,97
A	Finančni prihodki	206 €	– €	0,00
B	Finančni odhodki	835 €	369 €	44,19
C = A/B	**Ekonomičnost iz finančnega poslovanja**	0,25	0,00	0,00
A	Drugi prihodki	543 €	1.795 €	330,57
B	Drugi odhodki	– €	379 €	–
C = A/B	**Ekonomičnost izven rednega delovanja**	–	4,74	–

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016b); AAS Avtoservis Slodnjak (2017b); lastno delo.

Ekonomičnost v podjetju AAS, ki je prikazana v tabeli 8, je obe opazovani leti znašala več kot 1. Iz tega lahko sklepamo, da je imelo podjetje večje prihodke od odhodkov in posledično pozitivni izid iz poslovanja. Podjetje AAS je imelo v letu 2016 ekonomičnost 1,12; leto kasneje pa je padla na 1,11. Za podjetje je na splošno ugodneje, da se ekonomičnost povečuje, kar za naš primer predstavlja neugodno situacijo. Padec se je zgodil zaradi večje razlike med prihodki in odhodki, saj so se odhodki povečali v nekoliko večjem deležu. Dodatno sem izračunala tudi ekonomičnost iz poslovanja, ki je bila prav tako pozitivna, ekonomičnost iz finančnega poslovanja pa je bila manjša od vrednosti 1, vendar predstavlja zanemarljivo majhen delež skupnih prihodkov. Ekonomičnosti zunaj rednega delovanja se ni dala v celoti izračunati, saj v letu 2016 ni bilo poslovnih odhodkov. V letu 2017 pa je znašala 4,74; kar je za podjetje ugodno. Podjetje AAS ima v primerjavi s konkurentoma najvišji koeficient ekonomičnosti. Avtoservis Turnšek ima ekonomičnost 1,04 v letu 2016, v letu 2017 pa 1,03. Avtoservis Kampl pa ima obe leti ekonomičnost enako 1,03; kar je za konkurenta ugodno, saj ni padala. Tudi panoga ima v primerjavi z analiziranim podjetjem AAS manjši faktor ekonomičnosti, ki je leta 2016 znašal 1,04; naslednje leto pa 1,05.

4.3 Dobičkonosnost

Dobičkonosnost oziroma rentabilnost ali donosnost ocenjuje finančno uspešnost podjetja, ki jo je mogoče opredeljevati na različne načine. Dobičkonosnost kapitala predstavlja pomembno vlogo za lastnike podjetja (angl. *return on equity* – ROE). Za managerje in upravljalce podjetja pa je bolj pomembne kazalnik dobičkonosnosti sredstev (angl. *return on assets* – ROA).

Tabela 9: Dobičkonosnost sredstev in kapitala podjetja AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

		2015	2016	2017	Indeks vrednosti 2016/2017
A	Čisti poslovni izid	17.723 €	25.007 €	23.771 €	95,06
B	Sredstva	130.249 €	129.667 €	125.459 €	96,75
C = A/(0,5*(Bt + Bt–))	**ROA**		**19,24 %**	**18,63 %**	**96,84**
A	Čisti poslovni izid	17.723 €	25.007 €	23.771 €	95,06
B	Kapital	53.684 €	62.932 €	77.107 €	122,52
C=A/(0,5*(Bt+Bt-1))	**ROE**		**42,89 %**	**33,95 %**	**79,16**

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2015); AAS Avtoservis Slodnjak (2016b); AAS Avtoservis Slodnjak (2017b); lastno delo.

ROA je finančni kazalnik, prek katerega spremljamo razmerje med čistim dobičkom in celotnimi sredstvi. Kazalnik ROA nam služi kot kazalnik o tem, kako učinkovito podjetje uporablja svoja sredstva oziroma kako uspešno je poslovodstvo z njimi ravnalo. Večja kot je vrednost kazalnika, bolj uspešno in učinkovito je poslovanje podjetja. Pri primerjavi dveh sorodnih podjetij lahko s takšnim kazalnikom izločimo vpliv financiranja in dobimo

dejanske podatke o uspešnosti podjetja glede na sredstva, ki so bila vložena v podjetje (Finančni slovar, b. l. b; Igličar in drugi, 2013, str. 421).

$$ROA = \frac{\text{Čisti dobiček}}{\text{Povprečna sredstva}} \ (v\ \%) \qquad (2)$$

V tabeli 9 je prikazano gibanje dobičkonosnosti sredstev in kapitala v letih 2016 in 2017. Dobičkonosnost sredstev v podjetju AAS je leta 2016 znašala 19,24 %; leto kasneje pa je ROA znašal 18,63 %; kar pomeni, da se je zmanjšal za 3,16 %. Razlog za zmanjšanje ROA je zmanjšanje čistega poslovnega izida in prav tako zmanjšanje sredstev. V konkurenčnem podjetju Turnšek je ROA v letu 2016 znašal 61 %, kar je za konkurenčno podjetje zelo ugodno, leto kasneje pa se je zmanjšal za 32,74 % in je znašal 41,03 %. Drugo konkurenčno podjetje Kampl ima ROA v letu 2016 17,85 %, leto kasneje pa 17,33 %. Če bi podjetje AAS Slodnjak primerjali s konkurentoma, bi ugotovili, da se glede na kazalnik ROA nahaja nekje na sredini med konkurentoma. V panogi pa kazalnik ROA znaša komaj 6,34 % v letu 2016, v naslednjem letu pa se je dvignil na 7,65 %.

Kazalnik ROE oziroma čista donosnost kapitala nam pove, koliko enot dobička dobimo na vloženo enoto kapitala. Takšen izračun donosnosti kapitala deluje kot kazalnik učinkovitosti podjetja. Če kazalnik ROE narašča, pomeni, da podjetje povečuje svoje sposobnosti za ustvarjanje večjega dobička brez potrebe pa dodatnem kapitalu. ROE naj bi po mnenju nekaterih analitikov bil najpomembnejši kazalnik uspešnosti (Finančni slovar, b. l. a). Spodnja enačba (3) prikazuje izračun dobičkonosnosti kapitala (Pučko, 2004).

$$ROE = \frac{\text{Čisti dobiček}}{\text{Povprečni kapital}} \ (v\ \%) \qquad (3)$$

Tabela 6 prikazuje čisto donosnost kapitala, ki je v podjetju AAS v letu 2016 znašala 42,89 %, leto kasneje pa se je kazalnik zmanjšal za 20,84 % in je znašal 33,95 %. Vzrok za padec ROE je povečanje kapitala in zmanjšanje čistega poslovnega izida. Iz matematične enačbe lahko sklepamo, da se v primeru zmanjševanja kapitala ob nespremenjenem števcu donos na kapital povečuje (Finančni slovar, b. l. a). Če kazalnik ROE primerjamo s konkurentom, ugotovimo, da ima podjetje Turnšek negativen ROE, vzrok za to je negativen kapital skozi vsa tri analizirana leta, zraven tega pa tudi čisti poslovni izid v primerjavi z letom prej pada. Koeficient ROE konkurenta Kampla pa znaša v letu 2016 92,81 %, leto kasneje pa 96,19 %. Za tako visoke vrednosti sta zaslužna padec kapitala v letu 2016 ter zmanjšanje čistega poslovnega izida, ki se je z leta 2015 na leto 2016 zmanjšal z 9.298 € na 4.353 €, v letu 2017 pa se je spet dvignil na 8.664 €, kar pomeni povečanje z leta 2016 na leto 2017 za 11,44 %. Panoga ima dokaj nizek ROE, kar za podjetje AAS pomeni ugodno situacijo. V panogi je ROE leta 2016 znašal 9,77 %, leto kasneje pa 11,78 %, kar pomeni, da se je povečal za 20,55 %.

4.4 Obračanje celotnih in obratnih sredstev

S kazalniki obračanja proučujemo učinkovitost upravljanja podjetja s svojimi sredstvi, s čimer presojamo kakovost poslovanja. Hitrejše kot je obračanje, manj virov financiranja bo potrebovalo za enak obseg poslovanja. Pri kazalnikih obračanja podrobneje opredelim dva kazalnika, to sta obračanje celotnih sredstev in obračanje obratnih sredstev.

4.4.1 Obračanje celotnih sredstev

Kazalnik obračanja celotnih sredstev nam razlaga, kolikokrat se obrnejo celotna sredstva podjetja, v našem primeru bo to v obdobju enega leta oziroma v letu 2016 in letu 2017. Večja vrednost kazalnika kaže na boljše in bolj učinkovito upravljanje s sredstvi podjetja.

Tabela 10: Obračanje celotnih sredstev v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

	2015	2016	2017	Indeks vrednosti 2016/2017
Celotni prihodki		225.954 €	246.040 €	108,89
Sredstva	130.249€	129.667 €	125.459 €	96,75
Obračanje sredstev		**1,74**	**1,93**	**110,93**

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016a); AAS Avtoservis Slodnjak (2017a); AAS Avtoservis Slodnjak (2015); AAS Avtoservis Slodnjak (2016b); AAS Avtoservis Slodnjak (2017b); lastno delo.

Tabela 10 prikazuje obračanje celotnih sredstev v podjetju AAS Slodnjak. Koeficient obračanja celotnih sredstev je v letu 2016 znašal 1,74; kar pomeni, da je podjetje z enim evrom sredstev zaslužilo 1,74 € prihodkov; leta 2017 pa se je povečal za 10,93 % in je znašal 1,93. Slednje pomeni še ugodnejšo situacijo, saj podjetje z enim evrom sredstev ustvari 1,93 € prihodkov, kar pomeni, da se je prihodek povečal. Kazalnik obračanja sredstev je pri konkurentu Turnšku v letu 2016 znašal 17,83; leto kasneje pa je padel na 13,39. Takšen rezultat je v primerjavi s podjetjem AAS veliko boljši. Konkurent Kampl pa je imel v letu 2016 koeficient obračanja 6,3; kar je v primerjavi s podjetjem AAS tudi boljše, vendar je v letu 2017 padel na 0,32; tako velik padec pa za konkurenta predstavlja neugodno situacijo. Podjetje AAS bi se lahko primerjalo s panogo, katere koeficient znaša 1,58; kar je za podjetje AAS ugodno, saj ima višji rezultat od panoge.

4.4.2 Obračanje obratnih sredstev

Kazalnik obračanja obratnih sredstev nam pove, kako hitro podjetje obrača svoja obratna sredstva v določenem obdobju. Hitrejše kot je obračanje, manj virov potrebuje podjetje za financiranje danega obsega poslovanja.

Tabela 11: Obračanje obratnih sredstev v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

	2015	2016	2017	**Indeks vrednosti 2016/2017**
Stroški blaga, materiala in storitev		143.301 €	157.408 €	109,84
Stroški dela		39.103 €	44.145 €	112,89
Drugi poslovni odhodki		9.102 €	10.428 €	114,57
Stroškovna vrednost proizvodnje		191.506 €	211.981 €	110,69
Zaloge	0	0	2.898 €	–
KR poslovne terjatve	67.150 €	69.909 €	61.279 €	87,66
Denarna sredstva	7.273 €	9.149 €	11.737 €	128,29
Obratna sredstva	**74.423 €**	**79.058 €**	**75.914 €**	**96,02**
Obračanje obratnih sredstev		**2,50**	**2,74**	**109,63**
Dnevi vezave obratnih sredstev		**146**	**133**	**91,22**

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2015); AAS Avtoservis Slodnjak (2016a); AAS Avtoservis Slodnjak (2017a); AAS Avtoservis Slodnjak (2015); AAS Avtoservis Slodnjak (2016b); AAS Avtoservis Slodnjak (2017b); lastno delo.

Iz tabele 11 so razvidni obračanje obratnih sredstev in dnevi vezave v letih 2016 in 2017 v podjetju AAS. Obratna sredstva so se v podjetju AAS v letu 2016 obrnila v povprečju 2,5-krat, v letu 2017 pa 2,74-krat. Kazalnik se je izboljšal za 9,63 %, kar pomeni za podjetje ugodno situacijo. V tabeli sem zraven obračanja obratnih sredstev izračunala tudi dneve vezave obratnih sredstev, ki so v podjetju AAS v letu 2016 znašali 146 dni, kar pomeni, da je en obrat trajal 146 dni, leto kasneje so se dnevi vezave znižali na 133 dni, spremembo smatram za ugodno, saj so se dnevi vezave zmanjšali, kar pomeni, da podjetje potrebuje za en obrat manj dni. Ob primerjavi kazalnika s konkurentoma sem ugotovila, da so se obratna sredstva v podjetju Turnšek v letu 2016 obrnila 18,93-krat, leto kasneje pa 14,8-krat na leto. Turnšek ima tudi veliko manjše število dni vezave, ki znašajo leta 2016 19 dni, leto kasneje pa 24 dni. Pri podjetju Kampl se obratna sredstva v letu obrnejo 6,3-krat, leto kasneje pa 5,55-krat. Dnevi vezave drugega konkurenta znašajo 58 dni v letu 2016, v letu 2017 pa 66 dni. Dnevi vezave obeh konkurentov se večajo, medtem ko so se dnevi vezave podjetja AAS Slodnjak znižali, kar je za analizirano podjetje pozitivno. Dnevi vezave so v analiziranem podjetju v primerjavi s konkurenčnima podjetjema veliko višji, ker ima podjetje AAS veliko večje kratkoročne poslovne terjatve, denarna sredstva pa se pojavljajo v relativno malem obsegu. Če analiziramo obratna sredstva v panogi, ugotovimo, da so se v letu 2016 obrnila 3,7-krat, leto kasneje pa 3,53-krat. Rezultat je relativno primerljiv s podjetjem AAS. Dnevi vezave obratnih sredstev pa so v letu 2016 bili 99 dni, leto kasneje pa 103 dni, kar predstavlja za panogo neugodno situacijo, saj so se dnevi vezave povečali.

4.5 Plačilna sposobnost

Analiziranje financiranja temelji predvsem na odkrivanju morebitnih neravnovesij, ki bi lahko vplivala na poslovno uspešnost in tudi na raven tveganja podjetja (Pučko, 2004, str. 126). Dobra plačilna sposobnost od podjetja zahteva, da ima na razpolago toliko denarnih sredstev, kot je znesek zapadlih terjatev, v primeru, da ima podjetje več denarnih sredstev,

kot je zapadlih terjatev, pa na takšen način uvaja varnostne rezerve. Pri obravnavanju plačilne sposobnosti bomo podrobneje obravnavali likvidnost, ki pomeni kratkoročno plačilno sposobnost, in solventnost, ki opredeljuje dolgoročno plačilno sposobnost podjetja.

4.5.1 Likvidnost

Likvidnost, ki jo drugače imenujemo tudi kratkoročna plačilna sposobnost, je pokazatelj kako hitro lahko podjetje svoje nedenarno premoženje spreminja v denar, prav tako pri likvidnosti spremljamo, kako hitro je podjetje sposobno poravnati svoje plačilne obveznosti. Pri točki likvidnosti podrobneje obravnavamo dva koeficienta, ki sta pokazatelja kratkoročne plačilne sposobnosti, to sta kratkoročni koeficient in hitri kratkoročni koeficient (Finančni slovar, b. l. c; Igličar in drugi, 2013, str. 407).

4.5.1.1 Kratkoročni koeficient

Kratkoročni koeficient je pokazatelj, ali bi podjetje lahko pokrilo vse svoje trenutne kratkoročne obveznosti s svojimi kratkoročnimi sredstvi. Tabela 12 prikazuje kratkoročni koeficient podjetja AAS, ki je leta 2016 znašal 1,37; leto kasneje pa 1,72; kar pomeni, da se je povečal za 25,9 %. Ker je kratkoročni koeficient večji od 1, nam pove, da ima podjetje več kratkoročnih sredstev kot kratkoročnih obveznosti. Priporočena vrednost kratkoročnega koeficienta je okrog 2, zato ima podjetje AAS neugoden rezultat. Analizirani kazalnik sem primerjala tudi s konkurentom Turnškom, njihov kratkoročni koeficient v letu 2016 znaša 0,86; leto kasneje pa 0,70, kar pomeni, da ima podjetje več kratkoročnih obveznosti kot kratkoročnih sredstev. Opazovani koeficient konkurenta podjetja Kampl pa v letu 2016 znaša 0,98; leto kasneje pa 1,27; kar pomeni, da se je v letu 2017 struktura kratkoročnih obveznosti v primerjavi s kratkoročnimi sredstvi spremenila, saj je v letu 2017 več kratkoročnih sredstev kot obveznosti. Podjetje AAS ima v primerjavi z obema konkurentoma boljši kratkoročni koeficient, v primerja s panogo pa ima slabšega, saj je v panogi leta 2016 znašal 1,70; leto kasneje pa 1,77. Kljub temu da je priporočena vrednost koeficienta 2, nihče od opazovanih subjektov ne dosega te vrednosti.

Tabela 12: Kratkoročni koeficient v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

		2016	2017	Indeks vrednosti 2016/2017
A	KR sredstva	79.058 €	75.914 €	96,0
B	KR obveznosti	57.865 €	44.150 €	76,3
C = A/B	**Kratkoročni koeficient likvidnosti**	1,37	1,72	125,9

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016a); AAS Avtoservis Slodnjak (2017a);lastno delo.

4.2.2 Hitri koeficient likvidnosti

Hitri koeficient je pokazatelj, kako je podjetje sposobno poravnati svoje tekoče kratkoročne obveznosti z denarnimi sredstvi, s katerimi razpolaga. Priporočena vrednost hitrega koeficienta znaša 0,5; vendar v praksi te vrednosti ne dosega veliko podjetij. Hitri koeficient podjetja AAS, ki je prikazan v tabeli 13, je v letu 2016 znašal 0,16; leta 2017 pa 0,27, za

povečanje koeficienta sta zaslužna povečanje denarnih sredstev v podjetju in zmanjšanje kratkoročnih obveznosti, zato se je hitri koeficient povečal za 68,1 %. Pri primerjavi s konkurentom Turnškom sem ugotovila, da ima konkurent večji koeficient v letu 2016, ki je znašal 0,44; leto kasneje pa se je zmanjšal na 0,33. Za upad koeficienta je krivo zmanjšanje denarnih sredstev, kratkoročne obveznosti pa so se nekoliko povečale. Konkurent Kampl pa ima relativno podoben koeficient podjetju AAS, ki je leta 2016 znašal 0,17; leta 2017 pa 0,22. Panoga ima vrednost hitrega koeficienta 0,32 v letu 2016, leto kasneje pa 0,37; razlog za povečanje temelji na povečanju denarnih sredstev.

Tabela 13: Hitri koeficient likvidnosti podjetja AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

		2016	2017	Indeks vrednosti 2016/2017
A	Denarna sredstva	9.149 €	11.737 €	128,3
B	KR obveznosti	57.865 €	44.150 €	76,3
C= A/B	**Hitri koeficient likvidnosti**	0,16	0,27	168,1

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016a); AAS Avtoservis Slodnjak (2017a); lastno delo.

4.5.2 Solventnost

Solventnost, ki jo drugače imenujemo tudi dolgoročna plačilna sposobnost, prikazuje razmerje med kapitalom, rezervacijami ter dolgoročnimi obveznostmi in dolgoročnimi sredstvi. Slabost opazovanega kazalnika je računanje na podlagi statičnih podatkov, ki jih najdemo v bilanci oziroma so zapisani na točno določen dan, kljub temu da je plačilna sposobnost dinamična kategorija. Namen proučevanja solventnosti je odkrivanje, ali bo podjetje lahko na dolgi rok poravnalo svoje obveznosti. Pri obravnavanju solventnosti proučim kazalnik dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev (Finančni slovar, b. l. d; Igličar in drugi, 2013, str. 413).

Pri dolgoročni pokritosti dolgoročnih sredstev me zanima predvsem, v kakšni meri določeno podjetje z dolgoročnimi viri financira svoja sredstva. Priporočena vrednost kazalnika znaša okrog 1.

Tabela 14: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v podjetju AAS Slodnjak, s. p., v letih 2016 in 2017

		2016	2017	Indeks vrednosti 2016/2017
a	Kapital	62.932 €	77.107 €	122,52
b	Rezervacije in DR PČR	0	0	–
c	DR finančne in poslovne obveznosti	8.870 €	4.201 €	47,36
d = a + b + c	**DR viri**	71.802 €	81.308 €	113,24
e	DR sredstva	50.608 €	49.544 €	97,90
f = d/e	**DPDS**	1,42	1,64	115,67

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2016a); AAS Avtoservis Slodnjak (2017a); lastno delo.

V tabeli 14 je prikazano gibanje kazalnika dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev v podjetju AAS. Kazalnik je leta 2016 znašal 1,42; leto kasneje pa se je dvignil za 15,67 % in je znašal 1,64. Rezultat predstavlja za podjetje ugodno situacijo, saj je rezultat kazalnika večji od ena, kar pomeni, da so dolgoročni viri večji od dolgoročnih sredstev. Dolgoročni viri so se z leta 2016 na leto 2017 povečali za 13,24 %, slednje je vplivalo na večji kazalnik, dolgoročna sredstva pa so se zmanjšala za 2,1 %, kar je vplivalo na to, da se kazalnik ni povečal, kot bi se, če se sredstva ne bi zmanjšala. Opazovani kazalnik sem primerjala s konkurentom Turnškom, katerega vrednost je v obeh letih negativna. To je za analizirano podjetje ugodna situacija, za konkurenta pa slaba, saj ima negativne dolgoročne vire. Kazalnik konkurenta Kampla pa je v letu 2016 znašal 1,36; leto pozneje pa se je zaradi velikega povečanja kapitala in zmanjšanja dolgoročnih sredstev povečal na 22,45, slednje je za konkurenčno podjetje neugodno, saj je vrednost kazalnika prevelika. Če opazovani kazalnik primerjamo s celotno panogo, ugotovimo, da vrednost kazalnika panoge v letu 2016 znaša 1,29; leto kasneje pa 1,32. To je v primerjavi s podjetjem AAS ugodno, saj je kazalnik analiziranega podjetja višji od kazalnika panoge.

5 ANALIZA POSLOVNIH FUNKCIJ

Ključni poslovni funkciji, ki ju v podjetju AAS obravnavamo, sta nabava in prodaja. Obravnavani poslovni funkciji sta med seboj tesno povezani, saj je nabava odvisna od količine prodaje ter se izvaja neposredno ob naročilu stranke.

5.1 Analiza nabave

V podjetju AAS nabavo opredelim kot dve funkciji, ki se opravljata ločeno in temeljita na drugačnih potrebah. Prva je nabava sprotnega in potrošnega materiala, ki se opravlja ob padcu zaloge oziroma ob potrebi po novem materialu. Sem spadajo čistila, lepila, vijaki, brusni in lakirni material, pisarniški material in vsi podobni materiali. Pod drugo vrsto nabave pa spada naročanje karoserijskih delov, kar poteka po naročilu, saj v podjetju ne držimo zaloge posameznih delov. Poslovni proces nabave karoserijskih delov se začne ob strankinem naročilu, saj je naročilo v največji meri odvisno od znamke, tipa ter letnika vozila in modela vozila.

Iz tabele 1 v prilogi je razvidna nabava materiala po različnih dobaviteljih v letih od 2015 do 2017. Ključna sprememba je nabava originalom enakovrednih karoserijskih delov v letu 2017, kjer je razvidno, da se je nabava pri podjetju Adel bistveno zmanjšala v primerjavi z letom 2015, za dobrih 11.000 €, razlog za spremembo je nov dobavitelj Intercars, ki nam je ponudil boljše plačilne pogoje, večji popust na posamezni karoserijski del ter boljšo in hitrejšo dostavo delov.

Velika sprememba je razvidna tudi pri nabavi v podjetju RDO, kjer se je nabava v letu 2017 v primerjavi z letom 2015 povečala za dobrih 17.000 €. Razlog za tako velik preskok je večja nabava originalnih karoserijskih delov, ki jih podjetje naroča samo pri podjetju RDO. Pri poslovanju s podjetjem RDO je treba poudariti tudi dejstvo, da s tem dobaviteljem podjetje

AAS sodeluje že od vsega začetka svojega poslovanja ter ima z njimi zelo dobre poslovne odnose.

Ključna sprememba se je zgodila tudi pri nabavi avtomobilskih stekel. Do leta 2016 so se avtomobilska stekla dobavljala pri podjetju Novomat, v letu 2016 pa je kmalu po začetku poslovnega leta sledila sprememba na dobavitelja Rogelj, ki je takrat ponudil veliko boljšo in hitrejšo dostavo stekel. Pri nabavi avtomobilskih stekel je razvidno tudi vsakoletno povečanje nabave, kar pomeni, da se storitev menjave vetrobranskih in ostalih stekel povečuje.

Večje spremembe so bile obeležene tudi pri nabavi traktorskih delov, ki jih nabavljajo pri podjetju Agrosoršak. Iz tabele 1 v prilogi je razvidno, da je nabava delov v letu 2016 v primerjavi z letom 2015 zelo upadla, in sicer za dobrih 5.000 €. Za to je krivo manjše povpraševanje po traktorskih storitvah. V letu 2017 se je nabava sicer dvignila, vendar vseeno ne dosega tiste iz leta 2015.

Osnovni dobavitelj lakirnih materialov je podjetje Silco iz Šentruperta. Pri nabavi z omenjenim podjetjem je v letu 2017 prišlo do večje spremembe, saj je podjetje AAS nabavilo novo lakirnico in vso novo lakirno opremo. Iz tabele je razvidno, da se je nabava v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 povečala za več kot 100 %.

5.2 Analiza prodaje

Analiza prodaje je za podjetje AAS zelo pomembna funkcija, saj največ prometa poteka s posredovanjem zavarovalnice, slednje pomeni, da stranke svoje vozilo popravijo prek zavarovalnice, ki tudi neposredno plača nastalo škodo.

Iz tabele 2 v prilogi je razvidno, da je največja poslovna partnerica podjetja AAS Zavarovalnica Sava, predhodno Zavarovalnica Maribor. Podjetje je imelo iz Zavarovalnice Sava v letu 2017 dobrih 146.000 € prihodkov, v obdobju prej pa 109.000 € prihodkov, kar pomeni, da se je prihodek s strani Zavarovalnice Sava z leta 2016 na leto 2017 povečal za dobrih 37.000 €. Podjetje AAS ima z Zavarovalnico Sava sklenjeno pogodbo kot pogodbeni servis in cenilno mesto. Pogodbeni pogoji so se ob spremembi naziva zavarovalnice tudi spremenili in so v pogodbi točno določeni. Normativ urne postavke znaša 28 €. Na ličarski material smo po pogodbi primorani upoštevati 5 % popust, prav takšen popust pa mora podjetje AAS upoštevati tudi pri menjavi originalnih delov. Pri menjavi za originalu enakovreden del pa znaša popust na del 30 %.

Podjetje AAS je prav tako pogodbeni partner zavarovalnice Adriatic Slovenica. Delež prihodkov se v opazovanih letih ni drastično spreminjal. Pogodba, ki jo ima podjetje AAS sklenjeno z Adriatic Slovenica, narekuje urno postavko 26 €. Končnemu računu mora po pogodbi podjetje upoštevati 10 % popust na originalne dele ter 20 % popust na originalu enakovredne dele. Skupni promet v obravnavanih letih je v primerjavi z Zavarovalnico Sava več kot trikrat manjši, vendar kljub temu zelo donosen.

Manjše prihodke je podjetje AAS beležilo s poslovanjem Zavarovalnice Triglav ter zavarovalnice Generali. Z zavarovalnico Generali je podjetje sklenilo pogodbo, kjer je urna postavka 30 €, drugih pogojev pa zavarovalnica ne določa, medtem ko pri Zavarovalnici Triglav urna postavka znaša 26 €, popust na originalni del znaša 5 %, na originalu enakovredni del pa 30 %. Zavarovalnici Triglav mora podjetje AAS po pogodbi upoštevati popust na delo od 0 do 10 %, odvisno od starosti vozila, ter popust na ves vgrajeni material, ki znaša 5 %. Na podlagi podatkov, ki so bili pridobljeni v celotni analizi prodaje (tabela 2), bi lahko sklepali, da je v podravskem območju najmočnejša oziroma najbolj »prodajana« Zavarovalnica Sava, saj je njen prihodek k podjetju AAS trikrat ali več večji od prihodkov ostalih obravnavanih zavarovalnic.

SKLEP

Cilj zaključne strokovne naloge je bil ugotoviti uspešnost poslovanja obravnavanega podjetja v letih 2016 in 2017. Računovodske izkaze sem pridobila iz letnih poročil podjetja ter tudi iz internih podatkov podjetja, z njimi pa sem izračunala ključne koeficiente, indekse in kazalniki, ki so pokazatelji poslovanja.

Analiza poslovanja podjetja AAS Slodnjak, s. p., je pokazala, da podjetje posluje uspešno. V obeh opazovanih letih je dosegalo pozitiven poslovni izid. Prihodki so se v analiziranem časovnem obdobju povečali, prav tako so se povečali tudi stroški in odhodki.

V podjetju prevladujejo kratkoročna sredstva, med katerimi največji delež zajemajo kratkoročne poslovne terjatve, medtem ko manjši delež dolgoročnih sredstev v celoti predstavljajo opredmetena osnovna sredstva. V poglavju o analizi pasive sem veliko pozornost namenila tudi stopnjama kapitalizacije in zadolženosti. Podjetje AAS ima v primerjavi s konkurentoma zelo ugodni stopnji kapitalizacije in zadolženosti. Stopnja kapitalizacije se je v opazovanem obdobju povečala, kar je za podjetje zelo ugodno. Tudi stopnja zadolženosti je v primerjavi s konkurentoma dobra in se je v opazovanem odboju zmanjšala.

Pri analiziranju kazalnikov uspešnosti poslovanja sem najprej ugotavljala produktivnost, ki se je v opazovanem obdobju povečala, v primerjavi s konkurentoma pa sem ugotovila, da se podjetje AAS Slodnjak nahaja nekje na sredini. Kljub temu da se je ekonomičnost minimalno zmanjšala, so drugi kazalniki zadovoljivi. Dobičkonosnost kapitala se je zmanjšala, za kar sta kriva zmanjšanje čistega poslovnega izida ter povečanje kapitala, prav tako je padel kazalnik dobičkonosnosti sredstev, saj se je čisti poslovni izid zmanjšal, zmanjšala pa so se tudi sredstva. Kljub temu da se je čisti poslovni izid zmanjšal, ostaja vseeno na pozitivni ravni, kar je za podjetje ugodno. V poglavju o poslovni uspešnosti sem ugotavljala tudi plačilno sposobnost podjetja AAS ter ugotovila, da ima analizirano podjetje v primerjavi s konkurenco boljše kazalnike kratkoročnega koeficienta. Pri analiziranju dolgoročne plačilne sposobnosti oziroma solventnosti so se rezultati kazalnika prav tako

izkazali kot uspešni, saj so večji od priporočene vrednosti. V poglavju o analizi prodaje in nabave sem določila največjega kupca in največjega dobavitelja obravnavanega podjetja.

Na osnovi ugotovitev s pomočjo analize obravnavanega podjetja bi temu za boljše in bolj uspešno poslovanje predlagala nekaj sprememb. Prva je uvedba nove storitve v okviru dejavnosti podjetja, zaradi katere bi to bilo bolj konkurenčno na trgu. Nova storitev, s katero bi se podjetje lahko začelo ukvarjati, je avtoelektrika. Ta bi podjetju lahko prinesla večji dobiček. Zaradi velike konkurence in večje oddaljenosti poslovalnice podjetja od središča Ptuja bi podjetju svetovala močnejše oglaševanje, ki bi prineslo več strank. Predlagala bi tudi prenovo poslovnega procesa in računalniško podporo nekaterim procesom, ki se izvajajo v podjetju. Na podlagi izvedene analize lahko sklepam, da bo podjetje v prihodnosti imelo dobre možnosti za nadaljnje uspešno poslovanje in nadaljnji pozitivni poslovni izid. S predlaganimi izboljšavami pa bi podjetje lahko razširilo svojo vizijo.

LITERATURA IN VIRI

1. Avtoservis AAS Slodnjak s.p (2018). *Avtoservis Slodnjak*. Pridobljeno 25. aprila 2018 iz http://aas-slodnjak.si/
2. Avtoservis AAS Slodnjak s.p. (2015a). *Bilanca stanja na dan 31.12.2015.*
3. Avtoservis AAS Slodnjak s.p (2015a). *Izkaz poslovnega izida na dan 31.12.15.*
4. Avtoservis AAS Slodnjak s.p (2016b). *Bilanca stanja na dan 31.12.*2016.
5. Avtoservis AAS Slodnjak s.p (2016b). *Izkaz poslovnega izida na dan 31.12.16*
6. Avtoservis AAS Slodnjak s.p (2017c). *Bilanca stanja na dan 31.12.2017.*
7. Avtoservis AAS Slodnjak s.p (2017c). *Izkaz poslovnega izida na dan 31.12.17.*
8. Bergant, Ž. (2007). *Osnove analize poslovanja*. Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo.
9. Bergant, Ž. (2013). *Analiza poslovanja od teorije do prakse (računovodski in finančni vidiki).* Ljubljana: Inštitut za poslovodno računovodstvo .
10. Berk, A., Lončarski, I. & Zajc, P. (2002). *Poslovne finance.* Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
11. Čater, T. (2011*). Taktično planiranje in kontrola*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
12. Dimovski, V. & Penger, S. (2008). *Temelji managemen*ta. Harlow (Essex): Pearson Education.
13. E-računovodstvo. (2010, 11. junij). *Finančno poslovanje II*. Pridobljeno 21. avgusta 2018 iz http://www.eracunovodstvo.org/blog/racunovodstvo/financiranje-poslovanja-ii/
14. Finančni slovar. (b. l. a). *Donos na kapital – ROE*. Pridobljeno 21. avgusta 2018 iz http://www.financnislovar.com/definicije/donos-na-kapital-ROE.html
15. Finančni slovar. (b. l. b). *Donos na sredstva – ROA.* Pridobljeno 21. avgusta 2018 iz http://www.financnislovar.com/definicije/donos-na-sredstva-ROA.html
16. Finančni slovar. (b. l. c). *Likvidnost*. Pridobljeno 21. avgusta 2018 iz http://www.financni slovar.com/definicije/likvidnost.html

17. Finančni slovar. (b. l. d). *Solventnost*. Pridobljeno 21. avgusta 2018 iz http://www.financni slovar.com/definicije/solventnost.html
18. Fortuna, M. (2014, 21. september). *Z analizo konkurence do boljših poslovnih uspehov.* Pridobljeno 4. maja 2018 iz https://mladipodjetnik.si/novice-in-dogodki/novice/z-analizo-konkurence-do-boljsih-poslovnih-uspehov
19. Hočevar, M. (2002). *Planiranje in kontrola poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
20. Igličar, A. & Hočevar, M. (2011). *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: GV založba.
21. Igličar, A., Hočevar, M. & Zaman Groff, M. (2013). *Uvod v računovodstvo.* Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
22. Lipičnik, B. (2002). *Organizacija podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
23. Kosi, U., Marc, M. & Peljhan, D. (2007). *Uvod v poslovanje*. Ljubljana: GV založba.
24. Koletnik, F. (2006). *Proučevanje (analiziranje) računovodskih izkazov*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
25. Marc, M. & Peljhan, D. (2016). *Gradivo za vaje in seminar Analiza poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
26. Mramor, D. (1993). *Uvod v poslovne finance*. Ljubljana: Gospodarski vestnik
27. Podjetniški portal. (b. l.). *Analiza konkurence*. Pridobljeno 4. maja 2018 iz https://www.podjetniski-portal.si/izdelki-in-storitve/analiza-poslovnega-okolja/analiza-konkurence
28. Pučko, D. (2001). *Analiza in načrtovanje poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
29. Pučko, D. (2004). *Analiza poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
30. Pučko, D. & Rozman, R. (2000). *Ekonomika in organizacija podjetja*. *Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
31. Statistični urad Republike Slovenije. (b. l. a). *Indeksi cen življenjskih potrebščin 2016.* Pridobljeno 6. junija 2018 iz http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=0400600S&ti=&path=../Database/Ekonomsko/04_cene/04006_ICZP/&lang=2
32. Statistični urad Republike Slovenije. (b. l. b). *Indeksi cen življenjskih potrebščin 2017*. Pridobljeno 6. junija 2018 iz http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=0400600S&ti=&path=../Database/Ekonomsko/04_cene/04006_ICZP/&lang=2
33. Turk, I., Melavc, D. & Korošec, B. (2004). *Uvod v računovodstvo.* Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
34. Turk, I. (2003). *Uvod v ekonomiko gospodarske družbe* (2. izd.). Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
35. Turk, I., Kavčič, S., Kolotec Novak, M., Koželj, S. & Odar, M. (2004). *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
36. Turk, I., Kavčič, S. & Kolotec Novak, M. (2001). *Poslovodno računovodstvo*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
37. Turk, I. (1997). *Analiziranje računovodskih izkazov*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.

PRILOGE

PRILOGA 1: Dobavitelji podjetja AAS Slodnjak

Tabela 1: Dobavitelji podjetja AAS Slodnjak, s. p., v letih 2015, 2016 in 2017

Dobavitelj	Leto nabave	Promet po letih
ADEL, d. o. o., Ptuj	2015	30.711,44 €
	2016	22.974,61 €
	2017	19.486,40 €
	Skupaj	73.172,45 €
RDO, d. o. o. – FLAMIN AVTO Ljubljana	2015	35.315,79 €
	2016	46.642,08 €
	2017	52.710,37 €
	Skupaj	134.668,24 €
SILCO Šentrupert	2015	18.376,14 €
	2016	19.953,58 €
	2017	40.432,31 €
	Skupaj	78.762,03 €
ROGELJ Ljubljana	2015	– €
	2016	12.579,27 €
	2017	14.419,56 €
	Skupaj	26.998,83 €
AGROSORŠAK Leskovec	2015	9.274,81 €
	2016	3.917,23 €
	2017	6.942,76 €
	Skupaj	20.134,80 €
TISO Ptuj	2015	3.659,56 €
	2016	7.923,23 €
	2017	1.834,69 €
	Skupaj	13.417,48 €
WUERTH Trzin	2015	1.314,82 €
	2016	1.158,09 €
	2017	1.380,56 €
	Skupaj	3.853,47 €
INTERCARS Ptuj	2015	– €
	2016	– €
	2017	4.458,03 €
	Skupaj	4.458,03 €
NOVOMAT Maribor	2015	12.643,41 €
	2016	3.868,95 €
	2017	– €
	Skupaj	16.512,36 €

Vir: Interni vir podjetja AAS Slodnjak, s. p. 2018.

PRILOGA 2: Prodaja zavarovalniškim subjektom

Tabela 2: Prodaja zavarovalniškim subjektom podjetja AAS Slodnjak, s. p., v letih 2015, 2016 in 2017

Zavarovalnica	2015	2016	2017	Indeks vrednosti 2016/2015	Indeks vrednosti 2017/2016
Sava	95.118 €	109.243 €	146.472 €	114,85	134,08
Adriatic Slovenica	34.864 €	34.404 €	41.717 €	98,68	121,25
Triglav	22.550 €	20.403 €	18.336 €	90,48	89,87
Generali	19.090 €	26.386 €	11.311 €	138,22	42,87

Vir: Interni vir podjetja AAS Slodnjak, s. p.

PRILOGA 3: Bilanca stanja podjetja AAS Slodnjak

Tabela 3: Bilanca stanja podjetja AAS Avtoservis Slodnjak, s. p., v letih 2015, 2016 in 2017 (v €)

Kategorije	2015	2016	2017
Sredstva	130.249	129.667	125.459
Dolgoročna sredstva	55.826	50.609	49.545
Opredmetena osnovna sredstva	55.826	50.609	49.545
Kratkoročna sredstva	74.423	79.058	75.914
Zaloge	0	0	2.898
Kratkoročne poslovne terjatve	67.150	69.909	61.279
Denarna sredstva	7.273	9.149	11.737
Obveznosti do virov sredstev	130.249	129.667	125.459
Podjetnikov kapital	53.684	62.932	77.107
Dolgoročne obveznosti	0	8.870	4.201
Dolgoročne finančne obveznosti	0	8.870	4.201
Kratkoročne obveznosti	76.565	57.865	44.150
Kratkoročne poslovne obveznosti	76.565	57.865	44.150

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2015), AAS Avtoservis Slodnjak (2016a), AAS Avtoservis Slodnjak (2017a).

PRILOGA 4: Izkaz poslovnega izida podjetja AAS Slodnjak

Tabela 4: Izkaz poslovnega izida podjetja AAS Slodnjak v letih 2015, 2016 in 2017 (v €)

Kategorije	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	203.673	225.205	244.245
Čisti prihodki od prodaje	203.673	225.205	244.245
Kosmati donos od poslovanja	203.673	225.205	244.245
Poslovni odhodki	185.210	200.112	221.521
Stroški blaga, materiala in storitev	135.916	143.301	157.408
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	105.867	112.877	128.179
Stroški storitev	30.049	30.424	29.228
Stroški dela	36.965	39.103	44.145
Stroški plač	27.415	29.947	34.022
Stroški pokojninskih zavarovanj	2.426	2.650	3.011
Stroški drugih socialnih zavarovanj	2.051	2.171	2.469
Drugi stroški dela	5.073	4.334	4.643
Odpisi vrednosti	4.589	8.606	9.541
Amortizacija	4.589	8.606	9.541
Drugi poslovni odhodki	7.740	9.102	10.428
Dobiček/izgube iz poslovanja (EBIT)	18.463	25.093	22.724
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	23.052	33.699	32.265
Finančni prihodki	0	206	0
Finančni prihodki iz deležev	0	206	0
Finančni odhodki	0	835	369
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	0	835	369
Drugi prihodki	1.603	543	1.795
Drugi odhodki	2.343	0	379
Celotni prihodki	205.276	225.954	246.040
Celotni odhodki	187.553	200.947	222.269
Celotni poslovni izid	17.723	25.007	23.771

Vir: AAS Avtoservis Slodnjak (2015), AAS Avtoservis Slodnjak (2016a), AAS Avtoservis Slodnjak (2017a).